

Anbefalinger: Europa 2020

Gode og ambitiøse målsætninger

Overordnet finder LO, at hovedparten af de foreslåede målsætninger er gode og konkrete. Det er især glædeligt, at Kommissionen foreslår at sætte et mål om at øge den gennemsnitlige beskæftigelsesfrekvens og at få løst nogle af EU's fattigdomsproblemer. Især på beskæftigelsesområdet bør der indføres forskellige målsætninger for de enkelte medlemsstater, da der internt i EU er store forskelle i beskæftigelsesniveauet. Målsætningen bør være udfordrende for medlemsstaterne. Det er også godt, at der sættes mål om at flere unge skal have en uddannelse, så EU-institutionerne fokuserer på fremtidens råstof.

Desuden er det tilfredsstillende, at EU holder fast i en ambitiøs målsætning om at ville reducere udledningen af CO₂. EU fastholder derved sin status som rollemodel på klimaområdet, og erklærer sig samtidig villig til at gå op til en 30 % CO₂-reduktion. I den forbindelse er det fornuftigt, at et eventuelt højere reduktionsmål gøres betinget af, at andre lande også påtager sig større byrder. EU skal gå foran i kampen om at reducere CO₂-udledningen, uden samtidig at miste konkurrenceevne og arbejdspladser ved at presse energiintensive industrier til stater uden reduktionsforpligtelser.

Behov for målsætninger der kan løse fremtidens udfordringer

Overordnet savner vi dog målsætninger på en række meget betydningsfulde områder, der kan sikre, at den nye 10 års strategi inddrager fremtidens udfordringer for arbejdstagerne.

For det første bør der sættes et klart mål om at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden, der både i Danmark og samtlige andre medlemsstater er kraftigt stigende. Hvis unge får en skæv start på arbejdslivet, risikerer det at få langvarige konsekvenser både for den enkelte og samfundsmæssigt. Første skridt vil derfor være at indføre en ungdomsgaranti, der giver unge den nødvendige hjælp til at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

For det andet bør EU's stats- og regeringsledere sikre, at det er en selvstændig målsætning at udvikle et socialt Europa, hvor øget beskæftigelse og social sikkerhed har samme ambitionsniveau. Som repræsentant for den danske flexicurity-model bør regeringen være klar over, at et manglende fokus på at skabe social såvel som økonomisk sikkerhed kun forværrer en økonomisk krise. Ligeledes er børnepasningsfaciliteter og forældres orlovsmulighed centrale sociale elementer i at opnå højere beskæftigelsesfrekvens - specielt for kvinder.

For det tredje bør der udarbejdes en målsætning for fremtidens velfærdssamfund og en offentlig service af høj kvalitet. De seneste års økonomiske krise har illustreret at en stærk, professionel offentlige sektor er et effektivt værn mod en udhuling af velfærdsstaten. Derfor bør der udvikles en strategi for den offentlige sektors rolle i de fremtidige europæiske velfærdssamfund, hvor deregulering og privatisering af sektoren ikke bliver det eneste løsningsinstrument.

For det fjerde er det vigtigt, at Danmark arbejder for at opnå og forøge målsætningerne om at bruge 3 % af BNP på forskning og udvikling. Dette er en fortsættelse af den gamle målsætning, men i mellemtiden er konkurrencen om at være verdens førende vidensregion kun blevet større. Derfor har det aldrig været vigtigere, at der investeres massivt i fremtidens teknologier og industrier.

For det femte bør Det Europæiske Råd forholde sig til den aktuelle beskæftigelses- og økonomiske krise. På nuværende tidspunkt er der 23 millioner arbejdsløse EU-borgere, og det gennemsnitlige BNP er faldet med 4 %. Hvis ikke Det Europæiske Råd tager hensyn til denne problemstilling, vil det være umuligt at opnå 2020 målene, da EU bevæger sig i den modsatte retning i den nuværende situation.

Behov for en bredere forståelse af innovation

Under prioriteten *intelligent vækst*, har Kommissionen blandt andet foreslået en øget innovationsindsats. I den forbindelse mangler Kommissionen at forholde sig til det store innovationspotentiale, der ligger i at medarbejderne i højere grad inddrages i innovationsprocesser. I Danmark har vi gode erfaringer med 'medarbejderdreven innovation', hvor medarbejdere på alle niveauer i virksomhederne systematisk og aktivt bidrager til at generere viden og ideer. Da vi er langt fra at realisere det eksisterende innovationspotentiale i europæiske virksomheder, er der behov for initiativer, der kan understøtte især de mange små og mellemstore virksomheder i EU.

Ligeledes bør innovationsinitiativet indeholde potentialet for innovation i den offentlige sektor. Det vil være naturligt at inddrage det igangværende arbejde "measuring public sector innovation", hvor bl.a. Forsknings- og Innovationsstyrelsen vil opsætte nogle offentlige innovationsindikatorer.

Behov for stærkere fokus på kvaliteten i uddannelsessektoren

Under prioriteten *intelligent vækst* foreslår Kommissionen ligeledes at øge unges mobilitet, som den bærende uddannelsespolitiske målsætning. Der bør ændres fokus til udvikling af brede og anvendelige uddannelser for alle unge, da det er et langt større problem end manglende mobilitet. Når det er mobilitet og ikke uddannelse, som bliver den egentlige prioritet, er der stor risiko for, at de nationale uddannelsespolitikker ikke kommer til at fokusere på at tilvejebringe fremtidens kvalifikationer til arbejdsmarkedet.

Yderligere er der i Kommissionens forslag en betydelig risiko for at bl.a. erhvervsuddannelsesområdet falder udenfor de centrale politiske indsats. Området nævnes under prioriteten *inkludativ vækst*, men handler om voksen- og efteruddannelse og anerkendelse af realkompetencer. Fremtidens arbejdsmarked har i høj grad brug for at udvikle fremtidsorienterede erhvervsuddannelser, hvor faglighed og praktisk kunnen følges ad. EU skal i front med hensyn til at udvikle kompetencerne til fremtidens grønne arbejdspladser, herunder ikke mindst indenfor energiteknologien.

Behov for efteruddannelsesinitiativer til at udvikle grønne job

Under prioriteten *bæredygtig vækst* lægger Kommissionen op til, at omstillingen til brug af mindre CO2 vil bidrage til konkurrenceevnen. Det kræver bl.a. en øget indsats indenfor

forskning og udvikling af vedvarende energi. Desuden skal der investeres massivt i efteruddannelse af arbejdstagerne, så de er klar til at påtage sig de nye jobs, der opstår som følge af omstilling af produktionen. Kommissionen fremhæver selv, at der potentielt kan skabes mere end 600.000 nye jobs. Disse jobs opstår ikke automatisk, hvor de gamle forsvinder. Derfor er det nødvendigt at EU-institutionerne og medlemsstaterne satser på den nødvendige efteruddannelse af den nuværende arbejdsstyrke. Som tidligere foreslået af LO, kunne dette ske ved at oprette en uddannelsestilpasningsfond.

Behov for en fair overgang til de grønne teknologier

Yderligere er det under prioriteten *bæredygtig vækst* nødvendigt at sikre, at arbejdspladser i EU ikke blot flytter til lande uden reduktionskrav. Derfor er det nødvendigt, at sikre de energiintensive industrier i EU mod urimelig konkurrence. Dette kan bl.a. ske ved at tildele dem gratis CO2-kvoter, indtil der er indgået en global aftale. Derved kan EU holde på virksomheder og arbejdspladser og undgå negative indvirkninger på klimaet, hvis forurenende virksomheder blot flytter frem for at udvikle nye energibesparende foranstaltninger.

Behov for at tydeliggøre sammenhængen mellem bæredygtig vækst og sikkerhed på arbejdspladserne

Kommissionen præsenterer i afsnittet om inklusiv vækst planer om modernisering af arbejdsmarkedet baseret på udvikling af flexicurity modellen i dialog med arbejdsmarkedets parter. Forudsætningerne for udvikling af arbejdsmarkedet er en inddragelse af arbejdsmarkedets parter bl.a. gennem social dialog processen. Der skal samtidig fokuseres på alle elementer af flexicurity modellen, så der skabes en social og økonomisk tryghed for arbejdstagerne. Dermed kan arbejdstagerne opbygge og vedligeholde kvalifikationer som sikrer fastholdelsen på arbejdsmarkedet eller gennem sociale ydelser giver mulighed for at opretholde et anstændigt liv. LO skal endvidere påpege, at sundhed og sikkerhed på arbejdsmarkedet er en vigtig forudsætning for at undgå nedslidning og ulykker på arbejdspladserne.

Behov for at skabe tillid til det indre marked gennem udvikling af den sociale dimension

Den fortsatte udvikling af det indre marked forudsætter, at der samtidig udvikles et socialt Europa. Dommene ved EU domstolen i bl.a. Laval sagen har rystet det europæiske arbejdsmarked ved, at EU domstolen begynder at fortolke udstationeringsdirektivet som et minimumsdirektiv. Det er derfor af afgørende betydning for accept af den videre udvikling af det indre marked, at EU får gennemført regler som sikrer implementering og efterlevelse af lønmodtagernes grundlæggende rettigheder. Retten til samme løn- og arbejdsvilkår i et land skal ikke være afhængig af nationalitet, køn eller etnisk oprindelse. Barroso Kommissionen har klart medvirket til at forrykke balancen mellem markedet og den sociale dimension. En løsning af disse problemer vil være en forudsætning for en fortsat harmonisk udvikling af de europæiske arbejdsmarkeder. Europæisk fagbevægelse har længe foreslået, at en social fremskridtsprotokol knyttes til traktaten i lighed med den gældende art. 2 i forordning 2679/98.

Behov for tydeligere at respektere medlemsstaternes socialpolitiske tiltag og velfærdssystemer

Flere steder i forslaget, bl.a. under *inklusive vækst*, fremhæver Kommissionen, at der er behov for at se på skatten på arbejde. Personskatter er et nationalt anliggende og derfor bør det ikke indgå i forslaget til strategien.

Kommissionen fremhæver behovet for at forbedre konkurrencepolitikken, og bemærker herunder at urimelige barrierer skal fjernes og national protektionisme skal bekæmpes. I den forbindelse er det nødvendigt, at regeringen fastholder muligheden for at tage hensyn til medlemsstaternes beskyttelse af forbrugere og arbejdstagere. Det Europæiske Råd bør sende et klart signal til Kommissionen om, at et dereguleret EU ikke er vejen til at skabe bæredygtig vækst og beskæftigelse.

Behov for konkrete initiativer der skal fremme ligestilling på arbejdsmarkedet

Løngabet mellem mænd og kvinder er fortsat uacceptabelt højt. Under prioriteten *inklusive vækst* er der derfor fortsat betydelige velfærdsgevinster at hente, ved at tage initiativer der forbedrer kvinders karrieremuligheder og adgang til jobmarkedet. Udover at henstille at medlemsstaterne øger ligestillingen, som Kommissionen gør i deres forslag, bør der tages initiativer på EU-niveau, der skal sikre, at medlemsstaterne frem mod 2020 for alvor får løst ligestillingsproblemet.

Behov for at sætte en fattigdomsgrænse

Det er positivt, at Kommissionen under prioriteten *inklusive vækst* forslår initiativer, der skal bekæmpe fattigdommen i EU. Med det formål at give medlemsstaterne et bedre værktøj til at bekæmpe fattigdomsproblemet, bør der, i tillæg til de foreslåede initiativer, udarbejdes en egentlig fattigdomsgrænse i de enkelte medlemsstater. Derved kan Kommissionen og medlemsstaterne i fællesskab mere målrettet opnå målet om at reducere antallet af borgere der rammes af fattigdom.

Behov for at diskutere, hvordan der investeres i fremtidens EU

Forudsætningen for, at EU 2020 bliver en succes er afhængig af i hvilket omfang Europas stats- og regeringschefer er villige til at investere det fornødne såvel politisk som økonomisk. En reduktion af arbejdsløsheden kræver, at der investeres massivt i bl.a. i infrastruktur og energibesparende foranstaltninger. Man bør derfor foretage de fornødne omlægninger i EU's budgetter bl.a. ved, at midlerne i strukturfondene fremrykkes og det sikres, at alle penge udnyttes ligesom Den europæiske Investeringsbank bør medvirke i et ambitiøst investeringsprogram.

Behov for en mere og bindende inkluderende proces

Det er LO's opfattelse, at den åbne koordinationsmetode vil være en glimrende procedure til at sikre gennemførelsen af en stor del af målene i EU 2020. Men det kræver, at medlemsstaterne er ambitiøse i fastsættelsen af de nationale handlingsplaner. Der bør også i de forskellige rådsformationer være en åben debat om målfastsættelsen og målopfølgningen.